

Na temelju članka 40. točka c) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja ("Službeni glasnik BiH", broj 25/09), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, na prijedlog Ureda za veterinarstvo Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O DRŽANJU OPASNIH ŽIVOTINJA

Članak 1. (Područje primjene)

- (1) Ovim se Pravilnikom ustvrđuje pojam opasnih životinja kućnih ljubimaca i način postupanja s njima.
- (2) Odredbe ovoga Pravilnika ne primjenjuju se na službene pse koji se koriste za obavljanje poslova tijela državne uprave.

Članak 2. (Pojmovnik)

Za potrebe ovoga Pravilnika pojedini pojmovi imaju slijedeće značenje:

- (1) "Opasna/potencijalno opasna divlja životinja" je ona vrsta životinja od koje postoji ili ne postoji rizik da prema svojim prirodnim/urođenim sklonostima ispoljava sklonost za napad na čovjeka kojim mu može nanijeti tjelesne ozljede ili ga usmrtili.
- (2) "Opasan pas" je:
 - a) bilo koja jedinka te vrste, podrijetlom od bilo koje pasmine koja je:
 - 1) ničim izazvana, napala čovjeka i nanijela mu tjelesne ozljede ili ga usmrtila;
 - 2) ničim izazvana napala drugog psa i nanijela mu teške tjelesne ozljede;
 - 3) uzgajana i/ili dresirana za borbe pasa ili zatečena u organiziranoj borbi s drugim psom;
 - b) pas pasmine terijera tipa *bull* koji ne potječe iz uzgoja iz članka 8. stavak (1) ovoga Pravilnika (*pit bull* terijer) i njegovi križanci.
- (3) Mjerodavna tijela su:
 - a) Ured za veterinarstvo Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: UZV BiH);
 - b) mjerodavna tijela entiteta - Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

Članak 3. (Uvjeti i način držanja)

- (1) Posjednik opasne/potencijalno opasne životinje dužan je životinju držati sukladno propisima o zaštiti i dobrobiti životinja, veterinarstvu, zaštiti prirode, javnome redu i miru, te odredbama ovoga Pravilnika.
- (2) Na području Bosne i Hercegovine zabranjeno je držati kao kućne ljubimce opasne i potencijalno opasne životinjske vrste ustvrđene u Popisu opasnih i potencijalno opasnih životinjskih vrsta (prilog 1.), koji je sastavni dio ovoga Pravilnika.

Članak 4.

(Ustvrdjivanje opasnih pasa i postupanje s njima)

(1) Činjenicu da je pas opasan, osim za pse iz članka 8. stavak (4) ovoga Pravilnika, ustvrđuje veterinarski inspektor ili ovlašteni veterinar i/ili kinološki stručnjak imenovan od kinološke organizacije po podnesenoj prijavi o ničim izazvanom napadu na čovjeka s nanesenim tjelesnim ozljedama ili usmrćenjem ili ničim izazvanom napadu na drugog psa s nanesenim teškim tjelesnim ozljedama.

(2) Nakon provedenog postupka iz stavka (1) ovoga članka obvezan je upis psa u Upisnik pasa u rubriku "Opasan pas" te je potrebno u propisanu ispravu o upisu i cijepljenju psa protiv bjesnoće u rubriku "XI. OSTALO" upisati: "OPASAN PAS" o čemu veterinarska organizacija mora izvijestiti Kinološki savez Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: KS BiH) u roku od osam dana radi upisa ove činjenice u rodovnik.

(3) Nakon provođenja postupaka iz st. (1) i (2) ovoga članka naređuju se mjere iz članka 7. st. (1) i (2) ovoga Pravilnika.

(4) Upisnik pasa vodi UZV BiH sukladno članku 8. stavak (3) Zakona o zaštiti i dobrobiti životinja (u daljnjem tekstu: Zakon).

Članak 5.

(Obveze posjednika)

(1) Posjednik opasnog psa mora osigurati njegovo označavanje mikročipom bez obzira na njegovu starost, sukladno posebnim veterinarskim propisima.

(2) Posjednik opasnog psa mora osigurati njegovu kastraciju u roku od 14 dana nakon proglašavanja psa opasnim, o čemu posjednik životinje kao dokaz veterinarskom inspektoru ili ovlaštenom veterinaru dostavlja preslik računa za obavljenju uslugu.

(3) Iznimno od odredbe stavka (2) ovoga članka, posjednik opasnog psa iz članka 8. stavak (4) ovoga Pravilnika, za psa koji nije napao čovjeka ili drugog psa, mora osigurati njegovu kastraciju do 30. lipnja 2010. godine.

(4) Daljnje držanje opasnog psa:

a) koji je ničim izazvan napao čovjeka i nanio mu tjelesne ozljede;

b) koji je ničim izazvan napao drugog psa i nanio mu teške tjelesne ozljede;

c) koji je uzgajan i/ili dresiran za borbe pasa ili zatečen u organiziranoj borbi s drugim psom;

d) pasmine terijera tipa *bull* koji ne potječe iz uzgoja iz članka 8. stavak (1) ovoga Pravilnika (*pit bull* terijer) i njegovi križanci, nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika, moguće je ako posjednik ispunjava uvjete iz članka 8. stavak (3) ovoga Pravilnika i nakon provođenja mjera iz članka 4. st. (2) i (3) ovoga Pravilnika, kao i st. (1), (2) i (3) ovoga članka.

(5) Posjednik mora opasnog psa držati u prostoru (zatvoreni kavez) ili objektu primjerene veličine, iz kojeg ne može pobjeći, a ulazna vrata u prostor ili objekt u kojem se nalazi takav pas moraju biti zaključana. Na ulazu u prostor ili objekt u kojem se nalazi opasan pas mora biti vidljivo istaknuto upozorenje: "OPASAN PAS".

(6) Izvođenje opasnog psa na javne površine dopušteno je jedino s brnjicom i na povocu, od strane posjednika i sukladno komunalnim odredbama o uvjetima i načinu držanja pasa.

(7) Opasan pas mora postići zadovoljavajuću ocjenu na testu provjere stupnja socijalizacije iz članka 7. stavak (1) ovoga Pravilnika, nakon školovanja iz članka 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, kojima u roku od 30 dana nakon provedenog postupka iz članka 4. stavak (1) ovoga Pravilnika, pristupa zajedno s posjednikom.

(8) Iznimno od odredbe stavka 7. ovoga članka, posjednik opasnog psa iz članka 8. stavak (4) ovoga Pravilnika, za psa koji nije napao čovjeka ili životinju, mora osigurati test provjere stupnja socijalizacije iz članka 7. stavak (1) ovoga Pravilnika, nakon školovanja iz članka 7. stavak (2) ovoga Pravilnika, kojima pristupa zajedno s posjednikom do 31. prosinca 2010. godine.

Članak 6. (Eutanazija)

(1) U slučaju ponovljenog napada opasnog psa na čovjeka ili drugog psa, kao i u slučaju neudovoljavanja uvjetima iz članka 5. st. (7) i (8) ovoga Pravilnika, postupa se sukladno članku 14. stavak (1) točka d) Zakona.

(2) U slučaju smrtnog ishoda napada psa na čovjeka, s takvim se psom postupa sukladno članku 14. stavak (1) točka d) Zakona.

Članak 7. (Obuka)

(1) Test za provjeru stupnja socijalizacije opasnog psa obavlja se prema Uputi za provjeru socijalizacije psa iz *Pravilnika o uzgoju pasa svih pasmina kinološkog saveza*.

(2) Obvezno školovanje (ispit poslušnosti za psa pratitelja s uključenom provjerom socijalizacije) opasnog psa provodi se prema programu *Pravilnika sportske radne kinologije kinološkog saveza*.

(3) Poslove iz st. (1) i (2) ovoga članka mogu obavljati samo pravne ili fizičke osobe osposobljene za tu djelatnost od strane KS BiH.

Članak 8. (Uvjeti za držanje opasnog psa)

(1) Psi iz kontroliranog uzgoja pasmina terijera tipa *bull* - stafordski *bull* terijer, američki stafordski terijer, *bull* terijer i mini *bull* terijer, moraju posjedovati rodovnicu izdanu od KS BiH ili rodovnicu izdanu od Kinološkog saveza jedne od zemalja članica Međunarodne kinološke organizacije (F.C.I.).

(2) Psi iz stavka (1) ovoga članka koji su upisani u Rodovnu knjigu moraju postići zadovoljavajuću ocjenu na testu iz članka 7. stavak (1) ovoga Pravilnika.

(3) Za držanje psa iz stavka 1. ovoga članka posjednik mora ispunjavati slijedeće zahtjeve:

a) da nije pravomoćno osuđen za kaznena djela: mučenja životinja, protiv života i tijela čovjeka, zlouporabe opojnih droga, te kaznena djela koja u sebi sadrže elemente nasilja, a sadržani su u kaznenim djelima protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv imovine, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv javnog reda, protiv braka, obitelji i mladeži ili je za takvo djelo pokrenut postupak;

b) da nije pravomoćno kažnjen za prekršaj iz područja zaštite životinja, iz područja javnoga reda i mira i drugih zakona u kojima su propisani prekršaji s elementima nasilja ili da za takvo djelo nije pokrenut postupak;

c) da ne postoje druge okolnosti koje ukazuju da bi pas iz članka 8. stavak (1) ovoga Pravilnika mogao biti zlouporabljen, pod utjecajem češćeg i prekomjernog uživanja alkohola, konzumacije opojnih droga i drugih omamljujućih sredstava, poremećenih obiteljskih odnosa, sukoba s okolinom, agresivnog i ekscenog ponašanja od posjednika;

d) da ima uvjete za siguran smještaj opasnog psa;

e) podnijeti dokaze da je:

1) stariji od 21 godine, i

2) poslovno sposoban (uvjerenje izdaje centar za socijalnu skrb mjesta prebivališta posjednika psa).

(4) S psima pasmine terijera tipa *bull* koji ne potječu iz uzgoja iz stavka (1) ovoga članka (*pit bull* terijer) i njihovim križancima postupa se sukladno odredbama čl. od 4. do 8. ovoga Pravilnika.

(5) Udovoljavanje uvjetima iz stavka (3) toč. a) i b) ovoga članka ustvrđuje se prilikom upisa psa u Upisnik ili upisa promjene posjednika, a uvjeta iz stavka (3) točke c) ovoga članka u inspekcijске nadzoru.

Članak 9.
(Postupanje s opasnim psom)

(1) Ukoliko posjednik psa ne udovolji odredbama članka 8. stavak (3) ovoga Pravilnika, s takvim se psom postupa sukladno članku 14. stavak (1) točka d) Zakona.

(2) Iznimno od odredbe stavka (1) ovoga članka, uz nadzor veterinarskoga inspektora ili ovlaštenoga veterinara, dopušteno je opasnog psa, osim psa iz članka 6. ovoga Pravilnika:

a) smjestiti u sklonište za životinje, ili

b) udomiti ako udomitelj u trenutku udomljavanja i za sve vrijeme držanja ne posjeduje drugog psa.

(3) U slučaju iz stavka (2) ovoga članka udomitelj psa mora ispunjavati uvjete iz članka 8. stavka (3) ovoga Pravilnika.

Članak 10.
(Zabrana ustupanja i trgovine)

(1) Posjednik opasnog psa ne smije ustupati drugoj osobi na čuvanje i privremeni smještaj, osim u slučaju osiguranja veterinarskoga tretmana.

(2) Nije dopuštena trgovina opasnim psima kao ni njihovo darovanje, izlaganje, promocija, oglašavanje i oglašavanje prodaje, sudjelovanje na natjecanjima, izložbama i bilo kojim drugim javnim nastupima ili okupljanjima na području Bosne i Hercegovine.

(3) KS BiH dužan je izvijestiti sve svoje podružnice na području Bosne i Hercegovine o valjanim podacima o opasnim psima.

Članak 11.
(Zabrana uvoza)

Nije dopušten provoz, unošenje i privremeni boravak na području Bosne i Hercegovine pasa pasmine terijera tipa *bull* koji nisu upisani u Upisnik Međunarodnoga kinološkoga saveza (F.C.I.) i njihovih križanaca.

Članak 12.
(Troškovi)

Troškove provedbe mjera iz ovoga Pravilnika snosi posjednik životinje.

Članak 13.
(Prijelazne odredbe)

Posjednik koji na dan stupanja ovoga Pravilnika na snagu posjeduje opasnoga psa iz članka 2. stavak (2) točka b) ovoga Pravilnika mora posjedovanje takvoga psa prijaviti pravnoj ili fizičkoj osobi ovlaštenoj za upisivanje u središnji upisnik pasa zbog upisivanja psa u Upisnik pasa u rubriku "Opasan pas".

Članak 14.
(Izuzeci)

(1) Posjednik koji na dan stupanja ovoga Pravilnika na snagu posjeduje kao kućne ljubimce životinje koje se nalaze na Popisu opasnih i potencijalno opasnih životinjskih vrsta, a koje pripadaju zaštićenim vrstama, dužan ih je prijaviti radi evidentiranja mjerodavnome tijelu entiteta: Ministarstvu za prostorno planiranje, građevinarstvo i ekologiju Republike Srpske i Federalnom ministarstvu za okoliš i turizam, te ih nakon toga može nastaviti držati do njihova uginuća.

(2) Posjednik koji na dan stupanja ovoga Pravilnika na snagu posjeduje kao kućne ljubimce životinje koje se nalaze na Popisu opasnih i potencijalno opasnih životinjskih vrsta, a koje ne pripadaju zaštićenim vrstama i koje se u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Pravilnika prijave, radi evidentiranja mjerodavnome tijelu iz članka 2. stavak (3) točka a), može ih nastaviti držati do njihova uginuća.

(3) U protivnom, sa životinjom se postupa sukladno članku 14. stavak (1) točka d) Zakona.

Članak 15.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u "Službenom glasniku BiH".

Broj: 07-1-02-1036/10
17. ožujka 2010. godine
Sarajevo

Ministar
Mladen Zirojević, v. r.

PRILOG 1.

POPIS OPASNIH I POTENCIJALNO OPASNIH ŽIVOTINJSKIH VRSTA

1. SISAVCI (Mammalia)

1.1. OPOSUMI (Didelphiomorpha)

- sjevernoamerički oposum (*Didelphis virginiana*)

1.2. ZVJEROLIKI TOBOLČARI (Dasyuromorpha)

- porodica: tobolčarske mačke (*Dasyuridae*)

1.3. DVOSJEKUTIČNJACI (Diprotodontia)

- veliki crveni klokan (*Macropus rufus*)
- istočni sivi klokan (*Macropus giganteus*)
- zapadni sivi klokan (*Macropus fuliginosus*)
- *Macropus robustus*

1.4. KREZUBICE (Xenarthra)

- porodica: ljenjivci (*Bradyrodidae*)
- porodica: mravojedi (*Myrmecophagidae*)

1.5. MAJMUNI (Primates)

- potporodica: majmuni urlikavci (Alouattinae)
- potporodica: majmuni hvataši i vunasti majmuni (Atelinae)
- rod: kapucini (Cebidae)
- porodica: psoglavi majmuni (Cercopithecidae)
- porodica: giboni (Hylobatidae)
- porodica: čovjekoliki majmuni (Hominidae ili Pongidae)

1.6. ZVIJERI (Carnivora)

- porodica: psi (Canidae) - izuzev domaćega psa
- porodica: mačke (Felidae) - ne uključuje domaću mačku
- gepard (*Acinonyx jubatus*)
- pustinjački ris (*Caracal caracal*)
- serval (*Leptailurus serval*)
- rod: risevi (*Lynx*)
- zlatna mačka (*Profelis aurata*)
- puma (*Puma concolor*)
- oblačasti leopard (*Neofelis nebulosa*)
- rod: *Panthera*
- snježni leopard (*Uncia uncia*)
- porodica: hijene (Hyaenidae)
- porodica: kune (Mustelidae)
- medojed (*Mellivora capensis*)
- potporodica: smrdljivci (Mephitinae)
- žderonja ili divovska kuna (*Gulo gulo*)
- porodica: rakuni (Procyonidae)
- porodica: medvjedi (Ursidae)

1.7. SLONOVI (Proboscidea)

- sve vrste

1.8. NEPARNOPRSTAŠI (Perissodactyla)

- sve vrste, izuzev domaćih konja, domaćih magaraca i njihovih križanaca

1.9. PARNOPRSTAŠI (Artiodactyla)

- porodica: svinje (Suidae) - izuzev patuljastih pasmina svinje
- porodica: pekariji (Tayassuidae)
- porodica: vodenkonji (Hippopotamidae)
- porodica: deve (Camelidae)
- porodica: žirafe (Giraffidae)
- porodica: jeleni (Cervidae)
- porodica: šupljorošci (Bovidae) - izuzev domaćih ovaca, domaćih koza i domaćih goveda

2. PTICE (Aves)

2.1. Struthioniformes

- noj (*Struthio camelus*)
- emu (*Dromaius novaehollandiae*)
- rod: nandui (*Rhea*)

- rod: kazuari (Casuarius)

2.2. RODARICE (Ciconiiformes)

- divovska čaplja (Ardea goliath)
- rod: Ehipporhynchus
- rod: marabui (Leptoptilos)

2.3. ŽDRALOVKE (Gruiformes)

- sve vrste

2.4. SOKOLOVKE ili GRABLJIVICE (Falconiformes)

- porodica: Cathartidae
- porodica: kostoberine (Pandionidae)
- porodica: orlovi i jastrebovi (Accipitridae) - izuzev treniranih ptica koje se koriste za sokolarenje

2.5. SOVE (Strigiformes)

- rod: ušare (Bubo)
- rod: Ketupa
- snježna sova (Nyctea scandiaca)
- rod: Scotopelia
- rod: Strix
- rod: Ninox

2.6. SMRDOVRANE (Coraciiformes)

- rod: pozemni kljunorošci (Bucorvus)

3. GMAZOVI (Reptilia)

3.1. TUATARE ili PILASTI PREMOSNICI (Rhynchocephalia)

- sve vrste

3.2. KROKODILI (Crocodylia)

- sve vrste

3.3. KORNJAČE (Chelonia ili Testudines)

- papagajska kornjača (Macrochelys ili Macroclermys temmincki)
- nasrtljiva kornjača (Chelydra serpentina)

3.4. LJUSKAVCI (Squamata)

- ZMIJE (Serpentes ili Ophidia)
- porodica: boe i pitoni (Boidae) - sve vrste koje mogu narasti dulje od 1,5 m
- porodica: guževi (Colubridae) - samo otrovne vrste

- porodica: otrovni guževi ili guje (Elapidae)
- porodica: ljutice (Viperidae)
- porodica: morske zmije (Hydrophiidae)
- porodica: jamičarke (Crotalidae)
- **GUŠTERI (Sauria ili Lacertilia)**
- porodica: otrovni bradavičari (Helodermatidae)
- porodica: varani (Varanidae) - samo vrste koje mogu narasti dulje od 100 cm

4. VODOZEMCI (Amphibia)

4.1. REPASI (Urodela ili Caudata)

- porodica: divovski daždevnjaci (Cryptobranchidae)

4.2. ŽABE I GUBAVICE (Anura)

- porodica: otrovne žabe (Dendrobatidae)
- afrička bikovska žaba (Pyxicephalus adspersus)
- porodica: gubavice (Bufonidae)
- divovska gubavica (Bufo marinus)

5. BESKRALJEŽNJACI

- **MEKUŠCI (Mollusca)**
- plavoprstenasta hobotnica (Haplochlora maculosa)
- **KUKCI (Insecta)**
- sve vrste mrava i termita
- **STONOGE (Chilopoda)**
- porodica: Scolopendridae
- **PAUČNJACI (Arachnida)**
- sve otrovne vrste